

Täysistunto

Torstai 15.9.2022 klo 16.00—19.50

2.1. Suullinen kysymys turistiviisumien myöntämisestä venäläisille (Olli Immonen ps)

Suullinen kysymys SKT 134/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Aloitetaan. — Edustaja Immonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.01 **Olli Immonen ps:** Arvoisa puhemies! Matkustaminen Suomeen ei ole ihmisoi-
keus. Se ei ole sitä etenkään Venäjältä, joka käy raakaa hyökkäyssotaa Euroopassa Ukrai-
naa vastaan. EU on mahdollistanut tiukemman viisumipolitiikan jäsenmaille. Liettua, Lat-
via, Viro ja Puola aikovat kieltää venäläisten matkustamisen rajojensa yli kokonaan. Tästä
huolimatta Suomen hallitus on ilmoittanut, ettei se aio estää venäläisten matkustamista
Suomeen. Samalla Suomi toimii porttina venäläisille muualle Eurooppaan. [Perussuoma-
laisten ryhmästä: Oho!]

Näin suomalaisena minua hävettää tämä hallituksen haluttomuus estää Venäjän kansa-
laisten huvimatkailua Suomeen. Arvoisa pääministeri, miksi ette lopeta kokonaan turisti-
viisumien myöntämistä venäläisille?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Pääministeri Marin, olkaa hyvä.

16.02 **Pääministeri Sanna Marin** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Huomioi-
sin sen, että ulkoministeri ja sisäministeri, jotka tätä asiaa syvällisemmin tuntevat, eivät ole
paikalla. Omalta osaltani voin tietenkin vastata niiden tietojen valossa, joita itselläni on,
mutta olisi hyvä, että täällä olisivat myös vastuuministerit paikalla, kun tätä asiaa käsitel-
lään. [Välihuutoja oikealta]

Olen keskustellut viime viikolla tästä kyseisestä asiasta komissaari Ylva Johanssonin
kanssa ja kertonut hyvin vahvasti sen viestin, että me toivomme yhteisiä EU-alueen ratkai-
suita, Schengen-alueen ratkaisuita, jotta saisimme juridisen selkänöjan myös EU:lta siitä,
että voisimme kokonaan kieltää turistiviisumien käytön EU-alueella, eli me haluamme en-
nen muuta EU-tasoisia ratkaisuja. [Välihuutoja] Me tiedämme, että eri maat ovat ottaneet
erilaisia toimenpiteitä käyttöön. Hallituksen selkeä tahto on se, että me emme sallisi enää
EU-alueelle venäläisturistien tuloa sen vuoksi, että Venäjä tappaa siviileitä Ukrainassa.
[Ben Zyskowiczin välihuuto] Ei ole oikein, että venäläisturistit voivat vapaasti liikkua EU-
alueella, Schengen-alueella ja olla turisteja. [Puhemies koputtaa] Tämä on hallituksen sel-
keä tahto, ja tämä voitaisiin kieltää. [Puhemies: Kiitoksia!]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 92/2022 vp

Seuraavassa vastauksessa voin mennä sitten syvemmälti tähän varsinaiseen problematiikkaan, joka liittyy tämän asian käytännön hoitamiseen juridisesta näkökulmasta. [Ben Zyskowiezin välihuuto]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia, pääministeri. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemaan seisomaan. — Edustaja Immonen, olkaa hyvä.

16.03 Olli Immonen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus yrittää nyt piiloutua tässä viisumikysymyksessä EU:n selän taakse. Täytyy kuitenkin muistaa, että EU ei tälläkään hetkellä estä Suomea lopettamasta venäläisten turistien maahantuloa.

Lisäksi te olette vedonneet siihen, että turistien maahantulon estäminen on hankalaa, koska oikeusperusta ei muka mahdollista sitä. Eduskunta on se taho, joka Suomessa säätelee — jos halua on, te voitte estää turistiviisumit venäläisiltä. Myös Schengenin säännösten tulkintaa voidaan päivittää vastaamaan muiden jäsenmaiden tulkintalinjaa.

Arvoisa pääministeri, suora kysymys: kyllä vai ei, aiotteko tuoda esityksen turistiviisumien kieltämiseksi venäläisiltä? Nyt tarvitaan itsenäistä, rohkeaa päätöksentekoa. [Eduskunnasta: Hyvä kysymys!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Pääministeri Marin, olkaa hyvä.

16.04 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen tahto ei ole tässä lainkaan epäselvä. Hallituksen tahto on se, että venäläiset turistit eivät tule EU-alueelle ikään kuin vapaasti matkustamaan samaan aikaan kun Venäjä käy hyökkäyssotaa Ukrainassa, mutta kyllä hallitus joutuu myös toimimaan niiden juridisten kehikkojen puitteissa, joita meillä on. Me olemme selvittäneet ja ulkoministeriö on selvittänyt kysymystä siitä, millä tavalla me voisimme kansallisvaltiona nämä kieltää.

Olen viime viikolla keskustellut komission edustajan kanssa tästä asiasta, ja lainsäädäntövälineet — ne välineet, mitä komission puolelta on meille tähän asti tullut — ovat olleet sen kaltaisia, että voidaan hidastaa viisumien myöntöprosesseja ja voidaan sitä kautta ruuhkauttaa tätä viisumien myöntöä eli käytännössä hidastaa niin paljon, että estetään ihmisten tulo. Mutta meillä ei ole sellaista juridista selkänöjää tai käytäntöä, jolla me ikään kuin pystyisimme kieltämään näillä viisumeilla tulon vaikkapa Suomen alueelle Schengen-maiden osalta. Meillä ei yksinkertaisesti ole — minun tämänhetkisten tietojeni mukaan — Suomessa viranomaisia, jotka esimerkiksi suostuisivat sanomaan, että joka ikinen venäläinen, joka Suomen rajan yli tulisi, [Puhemies koputtaa] olisi potentiaalinen turvallisuusuhka. Ja kun näin ei ole, niin hallitus ei pysty tässä tilanteessa kategorisesti estämään näiden ihmisten tuloa. [Puhemies: Kiitoksia!] Siksi me haemme EU-tasoisia ratkaisuja ja Schengen-alueen tasoisia ratkaisuja.